

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXIX NR. 48

Vineri,
29
NOIEMBRIE
2019

1 Decembrie – Ziua Națională a României

*La mulți ani,
Români!*
**La mulți ani,
România!**

70 de ani de la înființarea
Liceului Românesc
din Jula

(Paginile 3 și 9)

Bilingvismul
ca sursă
a comicului

(Pagina 5)

Invitație la lansarea
volumului „Medici
cu rădăcini în Micherechi”

(Pagina 12)

Calendar ortodox

2 decembrie, luni, Sf. Prooroc Avacum; Sf. Mc. Miropă;
Sf. Solomon, Arhiep. Efesului
3 decembrie, marți, †) Sf. Sf. Cuv. Gheorghe de la Cernica
și Căldarușani; Sf. Prooroc Sofronie
4 decembrie, miercuri, † Sf. M. Mc. Varvara; Sf. Cuv.
Ioan Damaschin
5 decembrie, joi, †) Sf. Cuv. Sava cel Sfințit;
Sf. Mc. Anastasie; Sf. Cuv. Mc. Cosma Atonitul
6 decembrie, vineri, †) Sf. Ier. Nicolae, Arhiep.
Mirelor Lichiei
7 decembrie, sâmbătă, †) Sf. Mc. Filofteia de la Curtea
de Argeș; Sf. Ambrozie, Ep. Mediolanului
8 decembrie, duminică, Sf. Cuv. Patapie; Sf. Ier. Sofronie,
ep. Ciprului; Sf. Ap. Tihic, Cezar și Onisifor. Duminică
a XXVII-a după Rusalii (Tămăduirea femeii gârbove).

Citatul săptămânii

Noi, românii, suferim cumplit atunci când ni se spune că sîntem neserioși. Iar acuzația de neseriozitate, fie că e aruncată în față, fie că e sugerată, ne produce niște hăuri interioare în care ne rătăcim.

Ca orice lucru care ne sperie, e folosită foarte des și ca unealtă favorită de automutilare. Uneori o importăm de la alții, alteori o producem cu mîndrie pe plan local. E dreptul fiecăruia să fie dezvrăjit, să nu meargă la vot, să considere că el/ea nu participă la „porcăria asta”. Dar să o ții langa cu inutilitatea votului, cu tirade nihiliste, cu nesfîrșite reduccionisme și cu „înțelepciuni”, care mai de care mai sofisticate, că „oricum, nu hotărăști tu nimic cu biletul ăla băgat în urnă”, toate astea sînt mari manifestări ale neseriozității. Sînt semne ale unei maladii culturale. Unii cred că e, de fapt, o virtute. Alții spun că e exact natura aia, prin excelență neserioasă, care-și joacă spectacolul suprem. Acela al simulării seriozității.

Cătălin Ștefănescu (În revista *Dilema Veche*,
21–27 noiembrie 2019)

Poza săptămânii

Klaus Iohannis, președintele reales de către românii la alegerile prezidențiale din 24 noiembrie și-a celebrat victoria primind un buchet imens de trandafiri galbeni cu mesajul „Am câștigat noi ăștia” – cu referire la votul masiv obținut de la românii din diaspora.

Pe copertă: 1 Decembrie

– Ziua Națională a României

Sărbătoarea hramului la Catedrala Sf. Nicolae din Jula

Cu ocazia sărbătorii hramului Catedralei Episcopale din Jula, închinată Sfântului Ierarh Nicolae, pe 6 decembrie, va fi săvârșită Sfânta Liturghie Arhierască, cu începere de la ora 10.00. Slujba va fi săvârșită de PS Episcop *Siluan* și soborul de preoți ortodocși români din Ungaria, iar răspunsurile la Sfânta Liturghie vor fi date de Corul „Anastasis” al Catedralei Episcopale noi din Deva. La finalul slujbei vor fi oferite și daruri copiilor care vor participa la această sărbătoare din partea Episcopiei, care beneficiază pentru această acțiune de sprijinul mai multor instituții românești din Ungaria. PS Episcop *Siluan* va împărți cadouri de Sf. Nicolae și în zilele de 4–5 decembrie, la Grădinița românească din Jula și la Școala Generală și Liceul „N. Bălcescu” din Jula.

A.B.

Audiență publică la Autogovernarea Românească din Jula

Conducerea Autogovernării Românești din Jula invită toți cei interesați la audiența publică a acestei reprezentanțe, care va avea loc în seara zilei de joi, 5 decembrie, de la ora 18.00, în sala ovală a Primăriei (Jula, piața Petőfi nr. 3). La ședință va fi prezentată activitatea din anul 2019 a autogovernării și se pot face, din partea publicului, propuneri pentru programe din viitor.

E.Ș.

Klaus Iohannis a câștigat detașat alegerile prezidențiale și între românii din Ungaria

„România a câștigat. România modernă, România europeană, România normală a câștigat astăzi. Românii au fost eroii zilei de azi, au venit într-un număr impresionant să voteze, e cel mai important câștig pe ziua de astăzi. O mențiune specială pentru românii din diaspora care au mers în număr extraordinar de mare la vot”, a spus *Klaus Iohannis*, candidatul PNL, duminică seara, 24 noiembrie, după aflarea primelor rezultate finale parțiale de la alegerile prezidențiale din România.

Klaus Iohannis a obținut o victorie zdrobitoare în fața *Vioricăi Dăncilă* (PSD), cu un scor covârșitor în diaspora. Biroul Electoral Central a anunțat că, după centralizarea de 99,67% dintre voturile pentru turul doi, din 19.522 secții, Klaus Iohannis a obținut 6.437.151 voturi, adică 65,88%, iar *Viorica Dăncilă* 3.334.000, reprezentând 34,12%.

„Nu există mai multe Românii, există o singură Românie, România noastră a tuturor, și cu toții trebuie să punem umărul pentru a construi România normală”, a mai spus Klaus Iohannis.

A fost o prezență fără precedent la urne, în diaspora, în al doilea tur al alegerilor prezidențiale. Au votat aproape un milion de români în cele trei zile de vot, cei mai mulți duminică. Cea mai mare prezență s-a înregistrat în țara cu cea mai mare comunitate de români din diaspora, Italia, unde au votat președintele țării peste 190 de mii de oameni. Surpriza a venit din Marea Britanie, unde au fost la urne peste 170 de mii de români. Iar în Germania au fost la vot aproape 155 de mii de români. În Spania, țară cu o comunitate de români mult mai mare, au votat în turul al doilea puțin peste 130 de mii de oameni.

În Ungaria, cetățenii români au votat la șase secții de votare: patru în Budapesta și câte una la consulatul din Seghedin și la consulatul din Jula.

În turul doi, în Ungaria au votat (cu peste 200 mai mulți decât în primul tur) în total 2388 de cetățeni români: 1989 – la Budapesta, 199 – la Seghedin și 200 – la Jula. Voturile valabile s-au împărțit în următorul fel: în Budapesta – 1819 de voturi pentru Klaus Iohannis și 126 pentru *Viorica Dăncilă*; în Seghedin – 155 pentru Iohannis și 32 pentru *Dăncilă*; la Jula – 143 pentru Iohannis și 51 pentru *Dăncilă*.

E.Ș.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

(Urmare din numărul trecut.)

O mână întinsă și o șansă istorică (2)

70 de ani de la înființarea Liceului Românesc din Julia

Copiii sosiți la Liceul Românesc din Julia din satele românești din Ungaria stăpâneau bine limba română vorbită în comunitățile lor. Până în anul 1960, la Liceul Nicolae Bălcescu s-a predat numai în limba română, însă, datorită unui ordin ministerial, s-a trecut la predarea în limba maghiară.

Nu este o problemă foarte mult dezbătută la noi, mai ales nu există un consens în legătură cu acele reglementări, care au transformat esențial învățământul în limba română. S-a trecut la practica ca toate disciplinele să se predea în limba maghiară, doar câțiva termeni tehnici se menționau în limba română. Acel ordin a stabilit și evoluția din viitor a liceului.

Ion Budai: — Generația mea a făcut matematică în limba română cu un profesor din România, care nu știa să zică în maghiară nici măcar „bună ziua!”. În ciuda faptului că am făcut matematică în limba română, mulți dintre noi s-au descurcat și la studiile superioare. Cu toate acestea, după părerea mea, acest ordin a venit prea devreme. El trebuia să mai întârzie. Într-adevăr, atunci veneau mulți copii care, chiar dacă nu vorbeau o limbă literară, dar vorbeau bine românește.

Cu acea bază de limbă se puteau face studii în limba română. Dar așa au decis și, din păcate, s-a trecut foarte ușor la limba maghiară. Totuși, lumea vorbea mai bine ungurește și degeaba li s-au spus profesorilor să predea în mod bilingv, atunci nimeni nu știa ce înseamnă bilingvismul. Nici astăzi nu este clarificat: ce înseamnă să predai în două limbi? Atunci s-a spus că termenii tehnici, pentru știința respectivă, trebuie să fie predați și în românește. La chimie se vorbea despre acid sulfuric, dar expresia românească nu a fost pusă în nicio propoziție, deci nu se exersa. Și atunci ce rămâne din această expresie? Mergeam mai departe cu expresia maghiară: kénsav. Așa se întâmpla și la fizică, la biologie și la toate celelalte materii. Deci, acest bilingvism nu a ajutat la nimic, pentru că termenii în limba română s-au pierdut. Profesorul pune pe tablă doar în paranteză noțiunea în limba română. Fără rost. Repet deci, cred că această lege s-a introdus prea devreme, fără ca cineva să știe cum să predea în condițiile bilingvismului.

Maria Gurzău Czeglédi: — Domnul profesor Teodor Oltean vorbea într-un interviu despre faptul că, pe acele vremuri, s-au înscris foarte mulți tineri români și din Orașul Mare Românesc și din Orașul Mic Românesc din Julia, și că apoi unii au avut probleme pentru că nu au putut să intre la diferite universități, să facă față în limba maghiară. Sigur, eu din suflet mi-aș dori dacă și în zilele

Ion Budai
directorul liceului
între 1970–2002

dr. Maria Gurzău Czeglédi
directorul liceului
din 2002 până azi

Una dintre cele mai vechi poze de grup cu școlarii din Julia

de azi am putea avea puterea ca liceul să fie pur românesc. Chiar dacă vorbeau mult mai mulți copii graiurile strămoșești, și atunci au întâmpinat greutăți de a intra la diferite universități, iar apoi s-a trecut la acel bilingvism.

Sub denumirea de *Liceu cu Limbă de Predare Română*, liceul nostru a devenit bilingv, fără ca profesorii să dispună de metode adecvate pentru o predare în două limbi, dar acest lucru nu înseamnă că, măcar la orele de română, nu s-ar fi aprofundat temele legate de cultura românească.

Maria Gurzău Czeglédi: — Între timp, ne-am dat seama că formarea identității nu depinde numai de termenii tehnici sau numai de limbă. Degeaba vorbește cineva fluent limba engleză, prin asta nu devine englez. Are nevoie de ceva în plus. Mai târziu ne-am străduit să facem o altă programă, pornită încă în timpul domnului director Budai. Am introdus cultura și civilizația românească, ceea ce integrează

mai multe discipline. Ne-am dat seama că s-a făcut foarte multă gramatică, literatură, de la Cantemir până în prezent, însă se făcea mai puțină istorie a românilor din Ungaria și mai puțină etnologie. Trebuia să aflăm cât mai multe despre modul de gândire, despre spiritul înaintașilor noștri: de unde au venit, cine au fost, cum au gândit, ce au lucrat și cum au sărbătorit? De-a rândul anilor, s-au întocmit noi programe școlare, și cu câțiva ani în urmă am avut posibilitatea să lansăm proiecte de tip european pentru întocmirea unor noi manuale. Acestea au luat în considerare nivelul diversificat de cunoaștere a limbii române. Am întocmit manuale atât pentru ciclul primar, cât și pentru cel gimnazial, dar și pentru liceeni. Pentru ciclul gimnazial și pentru școlile bilingve de azi, dar și pentru școlile unde limba se predă ca obiect de studiu.

Învățământul întotdeauna a fost unul dintre cele mai importante instrumente, prin care o naționalitate poate lupta împotriva asimilării. Poate nu este întâmplător că Liceul Românesc din Julia a fost locul unei lupte continue pentru perfecționarea conținutului cunoștințelor transmise elevilor și locul căutărilor de noi drumuri pentru o predare mai eficientă?

Ion Budai: — Intenția a fost ca limba română, pe care elevii trebuiau s-o însușească la un nivel mai ridicat, și nu numai la nivelul graiului, să fie îmbogățită și în acest fel, cu alte cunoștințe. Dar ea nu s-a îmbogățit deloc, pentru că termenii tehnici n-au rămas. Cu toate acestea, liceul a fost singura instituție unde s-a făcut ceva pentru a ne menține ceea ce suntem.

În anul 1974, cu ocazia împlinirii a 25 de ani de la înființare, Liceului Bălcescu din București a dăruit julanilor un bust al marelui revoluționar pașoptist român. De atunci, statuia salută la venire și la plecare pe toți cei care intră și ies din liceul românesc.

(Continuare în pagina a 9-a)

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Aproape 700 de limbi au acum o traducere completă a Bibliei

Întreaga Biblie a fost tradusă până în prezent în aproape 700 de limbi. Ultimele cifre ale traducătorilor biblici Wycliffe arată că 698 de limbi au acum Biblia completă, de la 683 în 2018. Și mai multe au un Nou Testament complet, de la 1.534 anul trecut la 1.548 de limbi astăzi, în timp ce alte 1.138 au câteva porțiuni traduse ale Bibliei, în creștere de la 1.133. Reprezentanții Wycliffe au declarat că s-au desfășurat activități de traducere activă în 2.617 de limbi din 161 de țări, Wycliffe și organizația sa parteneră SIL fiind implicate în aproximativ trei sferturi din această lucrare.

Statisticianul Peter Brassington, care lucrează pentru Wycliffe, a declarat că cifrele sunt încurajatoare. „Acestea sunt cifre încurajatoare și reprezintă rezultatul muncii extraordinare pe care o fac echipele de traducere în întreaga lume”, a spus el. „Schimbările de la un an la altul nu reflectă întotdeauna cantitatea de efort depusă, pentru că traducerea Bibliei necesită eforturi dedicate, pe termen lung, iar traducerile finalizate acum au început adesea cu mulți ani în urmă.”

„M-am alăturat Wycliffe în 1996: numărul de limbi în care există o traducere completă a Bibliei s-a dublat în tot acest timp.”

James Poole, directorul executiv al Wycliffe, a declarat: „Și iată că, încă o dată, am văzut că atunci când oamenii au Noul Testament

sau întreaga Biblie în limba lor, acest lucru înseamnă un mare pas înainte din punct de vedere spiritual.

„Văzând bucuria și emoția creată la serviciul de dedicare a traducerilor Noului Testament în limbile Keliko, Wamey și Nyakyusa din ultimele 12 luni îmi amintește cât de mult înseamnă pentru oameni să aibă Scriptura în limba lor.”

„Pe măsură ce oamenii citesc Cuvântul lui Dumnezeu, în propria lor limbă, ei sunt transformați într-un mod mult mai profund”.

În ciuda progresului enorm realizat în ultimii 20 de ani, mai este drum lung de parcurs înainte să existe Biblii complete în toate limbile pământului. Potrivit Wycliffe, numărul de limbi active în lume, inclusiv limbajele prin semne, este de 7.353.

Deși există 3.384 de limbi care au traduse anumite porțiuni ale Bibliei, există 3.969 de limbi vorbite de aproximativ 252 de milioane de oameni, care încă nu au nici un singur verset tradus.

„După cum arată statisticile, mai sunt multe de făcut”, a spus Poole. „Aproape 1,5 miliarde de oameni nu au Biblia în limba pe care o înțeleg cel mai bine: aceasta este unul din cinci din populația lumii. De aceea, Wycliffe continuă să lucreze cu urgență pentru a traduce Cuvântul lui Dumnezeu în toate aceste limbi.” (Sursa: Christian Today)

Jimmy Carter: „Toți creștinii ar trebui să fie împăcați cu gândul morții”

Cântărețul de muzică country Kenny Chesney, într-una din melodiile sale spune: „Toată lumea vrea să meargă la cer, să aibă un palat înalt deasupra norilor. Toată lumea vrea să meargă la cer, dar nimeni nu vrea să meargă acum.”

Cu toții ne temem de moarte, nu-i așa? În calitate de credincioși, spunem că nu ne este frică de ea, dar acțiunile noastre vorbesc adesea mai tare decât cuvintele pe care le rostim. Este un lucru natural, înrădăcinat în psihicul nostru, este un puternic instinct de supraviețuire. Unii oameni își scriu testamentul, alții au renunțat, pentru că este prea sinistru, alții refuză noi aventuri – cum ar fi zborul cu avionul sau mersul în croaziere – pentru că, oricât de puțin probabil ar fi, ar putea avea consecințe fatale. Apoi, sunt cei care se tem să-și împărtășească credința, pentru că asta ar putea duce la persecuții violente. Pentru alții, procesul de moarte deseori este dureros.

Totuși, nu așa ar trebui să gândească credincioșii. Suntem chemați să trăim cu gândul veșniciei întipărit în noi, în toate situațiile, iar asta include și modul în care privim moartea.

La doar două săptămâni de la un accident, în urma căruia și-a fracturat pelvisul, fostul președinte Jimmy Carter se află în spatele amvonului la Biserica Baptistă Maranatha, din Georgia, unde a spus că este „împăcat cu gândul morții”, asta, în urma unui diagnostic dur primit în 2015, melanom, care s-a extins la creier. „Nu i-am cerut lui Dumnezeu să mă lase să trăiesc, ci am cerut o atitudine adecvată față de acest proces, numit moarte”, a declarat Carter. „Și am constatat că eram complet

relaxat în fața morții. Nu prea mi-a păsat dacă am să mor sau am să trăiesc. Începând de atunci, am fost absolut încrezător că credința mea trebuie să includă și încredere completă în viața de după moarte”, a continuat el. „Deci, voi trăi din nou după ce voi muri.” La cei 95 de ani, Carter are încredere în promisiunile Bibliei față de credincioși.

Cuvintele lui Pavel, din Romani capitolul 8, arată clar de ce, atât Carter, cât și fiecare creștin ar trebui să fie „absolut și complet în largul morții”.

Moartea în sine nu este un lucru plăcut – este o consecință a unei lumi căzute. Dar cei care sunt în Hristos nu au de ce să se teamă de moarte, deoarece moartea pământească este semnul câștigului etern. Doar cei care nu au găsit mântuirea în Isus au motive să se teamă; adevărata moarte este o eternă suferință în iad, o despărțire veșnică de Dumnezeu. (Sursa: CBNnews)

Poezie

Traian Dorz

Doamne, ajută-mi să pot plânge

Doamne, ajută-mi să pot plânge
ca pe-al meu orice păcat
pentru care nu se frânge
sufletul cel vinovat.

Să-mi pot cere eu iertarea
cu durerea cea mai grea
pentru vina celui care
a căzut în fața mea.

Să mă pot ruga eu Ție
cel mai frânt și mai zdrobit
pentru cel ce nici nu știe
ce grea vină-a săvârșit.

Buzele să mi le ardă
orice DA șoptit râzând
spre păcatul ce dezmiardă
chiar în fața Ta căzând.

Să mă usture ca focul
orice legământ sfințit
care cade chiar în locul
unde-a fost mai sfânt rostit.

Doamne, ascultă-mi și-mi primește
pentru toți suspinu-amar,
iar pe cel ce se căiește
iartă-l și-l sfințește iar.

Studenti timișoreni între 1976–1981

Institutul Cultural Român la Budapesta a organizat, pe 27 noiembrie, un eveniment ocazionat de Timișoara – Capitala culturală a Europei 2021, cu titlul „Studenti timișoreni 1976–1981”.

În cadrul discuțiilor care au avut loc la cafeneaua Három holló / Drei Raben (Piarista köz nr. 1, Budapesta), publicul a fost introdus în atmosfera și viața cotidiană a orașului Timișoara a anilor 1970–80, prin prisma istoriei formației studențești „Garabonciás”. Punctul de pornire a fost prezentarea cărții „Garabonciások”, scrisă de István Sarányi (ed. Kriterion, 2018), pe baza documentelor colecționate de Csutak István, fondator al formației de rock. O selecție de documente ale epocii au fost prezentate publicului: afișe, ziare, documente legate de spectacole, repertoriu cenzurat, invitații de participare la festivaluri etc. Fotomontajul proiectat la eveniment a evocat atât contextul mai larg al epocii, cât și viața cotidiană locală, cu elemente mai puțin cunoscute ale diversității caracteristice orașului Timișoara.

Invitații evenimentului au fost: Sarányi István – jurnalist, autorul volumului „Garabonciások”; Csutak István – fondator al grupului country-rock „Garabonciás”; Dana Gheorghiu – prozatoare, fostă referentă la Casa de cultură a studenților din Timișoara; Miodrag Obradov – jurnalist de televiziune, cronicar și critic muzical din Timișoara.

Grupul „Garabonciás” (Magicienii, Solomonarii) a funcționat în Timișoara între anii 1976 și 1981, sub egida Casei de Cultură a Studenților. Grupul realiza în mod regulat înregistrări la Televiziunea Română, precum și la Casa de discuri Electrecord. Într-un timp relativ scurt după înființare, grupul a ajuns printre cele mai bine cotate formații rock ungurești din România.

„Cartea <Garabonciások> nu este cronică unei formații, ci a unei întregi generații. Este cronică acelei generații căreia i s-a refuzat cunoașterea și participarea la marile mișcări sociale–spirituale–culturale ale celei de-a doua jumătăți a secolului XX. Acestei generații nu i-a fost permisă nici măcar utilizarea accesoriilor emblematice ale respectivei epoci: de la ascultarea posturilor de radio străine și a muzicii beat până la portul jeans-șilor sau a pletelor.” (Székedi Ferenc, jurnalist)

Lansarea cărții de bucate slovăcești la Bichișciaba

Cu câteva zile în urmă, SlovakUm SRL și redacția săptămânalului slovac „Ludove Noviny” au lansat, la Bichișciaba, la restaurantul slovacesc, o carte de bucate cu rețete slovăcești, scrise de Zoltán Bárkányi, fostul redactor-șef al revistei slovacilor din Ungaria. Cartea „Bucătăria slovacă” a fost prezentată de jurnaliștii Imro Fuhl și Eva Fabian, în fața unui public nu prea numeros, dar cu atât mai interesat. La eveniment a primit invitație și redacția săptămânalului românesc „Foaia românească”.

Eva Fabian, redactorul-șef actual al Ludove Noviny a povestit despre secretele realizării unei astfel de cărți, despre dificultatea fotografierii pe teme gastronomice, iar Imro Fuhl, directorul executiv al SlovakUm și-a exprimat dorința că s-ar bucura dacă slovacii din Ungaria și-ar face cadou, de Crăciun, această carte reprezentativă și realizată cu mare grijă și însuflețire de către echipa coordonată de SlovakUm. Volumul cuprinde 250 de rețete specifice bucătăriei slovăcești, inclusiv a celei din Ungaria.

La eveniment au luat parte, printre alții, președintele Autoguvernerii pe Țară a Slovacilor din Ungaria, doamna Hollerné Racsó Erzsébet și purtătorul de cuvânt al slovacilor în Parlamentul de la Budapesta, domnul Paulik Antal.

Volumul a putut fi cumpărat la fața locului cu 5500 de forinți sau poate fi comandat pe internet de la redacția Ludove Noviny (1135 Budapesta, str. Csata nr. 17. 1/9).

E.Ș.

Curiozități din cărți și ziare de altădată

Bilingvismul ca sursă a comicului. O reclamație româno-maghiară de la 1926

Pentru persoanele bilingve, folosirea a două limbi în același timp este adesea o sursă a comicului exploatată și într-o serie de creații literare, atât folclorice cât și culte.

În publicația clujeană Vágóhid (Abatorul), numărul 37 pe 1926, am dat de o savuroasă scrisoare prin care un grup de cetățeni ai orașului Dej fac o plângere împotriva unui funcționar de stat care are un comportament indezirabil față de cei cu care vine în contact datorită meseriei sale de casier la sectorul impozite.

Umorul acestei scrieri nu poate fi gustat decât de acei cititori care stăpânesc bine atât limba maghiară, cât și pe cea română. În ce măsură sunt reale plângerea, ca și persoana nepoliticosului domn Elekes, casier la impozite, nu ne-a stat în putință să descoperim!

Mihaela Bucin

Alázatos, de kissé humoros kérés a dési adópnéztárnokhoz

(Dés, szept. 10.) Dési tudósítónk „több dési adófizetőpolgár” aláírással egy levelet juttatott hozzánk, mely nem nekünk, hanem Elekes dési adópnéztárnokhoz szól. „Alázatos kérés” a levél címe, mely humoros formában panaszkol el, hogy az adópnéztárnok ur nem a legudvariasabb a felekkel. Itt adjuk a levelet:

Domnule casier Elekes!

Subsemmatí Dés város polgárai cu cel mai mare alázattal Rugám să binevoiti nem kihasználni anynyira a türelmünket. Rugám cu cel mai alázatosan, hogy mikor az ember oda fizetni megy faceti bine și ne olvass ujságot, pentru că bágat in seamă că az idő mindenkinck drága. Apoi domnule Elekes; rugám iară cu alázatosan, când este depună a házbert acolo la adópnéztár, nu va mergeti dela casa in oraș că azoknak 12 óráig be kell a pénzt fizetni, különben proprietarul tipe afare ei din lakás. Dumneata stiți asta foarte bine și pen-

truce nu odată s'a întâmplat că Dumneata ai ținut acolo locuitori dela 9 până la 12 și când a trecut 12 elkergetted onnét, nem fogadva el a házberüket. Asta merge foarte rău, așa nagyságos pénztáfnok ural Rugám mai departe foarte alázatosan că mikor az ember valamilyen ügyben Önhöz fordul faceti bine și ne kiabálj rá oly gorombán, că sunteți egy előkelő hivatalban și nem afară in sat! Rugám iară alázatosan, că faceti bine și ne szidd össze az alantos tisztviselődet, dacă akad valaki, aki nem ijed meg dela gura Dumneatalá si vissza mer vágni, pentrucă higvyje el, hogy az a tisztviselő semminek sem az oka! Cuzati și nu faceti cu noi harag dacă n'am scris bine românește pentrucă noi, nem tudunk jól románul. Am voit să scriem românește, mert tudjuk, hogy Ön magyar létère nem beszél magyarul. Mi acuma așa scris cum tudtuk. Felét ungurește și felét românește! Hisszük azért, hogy si Dumneavoastă lásati puțin din „gögl” cel mare și máskor voi fit leereszkedőbb a szegényemberekkel szemben is.

Cu supusnie:

Dés város több polgára.”

Concurs de dramatizare la școala din Jula

Școala Generală și Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula organizează, în cadrul programului „școală-model”, ediția a doua a evenimentului „Tezaur românesc”, concurs de dramatizare pentru clasele 1–8. Concursul va avea loc luni, 2 decembrie, de la ora 10.00, la Centrul Cultural Românesc din Jula.

Concursul are scopul de a iniția elevii în culegerea și promovarea tradițiilor, poveștilor populare și a poveștilor culte românești, prelucrarea și dramatizarea acestora. Concursul se va desfășura pe două categorii: prima categorie cuprinzând elevii de clasele 1–4, iar cea de-a doua categorie vor fi elevii de clasele 5–8. La eveniment sunt invitate să participe toate școlile din Ungaria în care se învață limba română. De la fiecare școală poate participa la fiecare categorie câte o echipă de opt elevi.

A.B.

Cum să înveți rapid și să ții minte ușor?

De multe ori probabil simți că nu îți rămâne suficient timp liber pentru a te relaxa sau pentru hobby-urile tale. Ai mult de învățat, ai de făcut lucrări și trebuie să te pregătești și pentru tot felul de teste. Pune în aplicare următoarele trucuri și vei începe să înveți mai repede și să ții minte tot ce ai învățat, astfel încât să îți reamintești cu ușurință.

- Învață un lucru nou în mai multe feluri: vezi notițele din clasă, citește într-o carte despre acel lucru, urmărește un video, învață și pe altcineva ceea ce tocmai ai aflat, imaginează-ți subiectul într-un context.
- Studiază mai multe subiecte într-o zi și nu te concentra doar pe una sau două teme. De exemplu, dacă urmează să susții examene la matematică, istorie, fizică și chimie, studiază câte puțin pentru fiecare zi de zi.
- Recapitulează periodic ceea ce ai învățat.
- Nu face mai multe lucruri în același timp pentru că nu vei fi eficient.
- Simplifică, fă rezumate și compresează cât mai mult informația. la notițe de mână.
- Înainte de un examen dificil, scrie-ți pe o hârtie toate îngrijorările.
 - Vei vedea că acest exercițiu te va ajuta să iei note mai mari.
- Testează-ți cunoștințele cât mai des.
- Întotdeauna încearcă să faci o conexiune între ceea ce ai învățat și ceea ce știai deja.
- Citește informația de bază cu voce tare.
- Nu ezita să îți iei câte o pauză în timp ce înveți.
- Oferă-ți câte o recompensă la finalul unei sesiuni în care ai învățat.
- Întotdeauna concentrează-te pe procesul de învățare și nu pe rezultat.
- Bea suficientă apă cât să ai o hidratare bună.
- Fă sport, relaxează-te și dormi cel puțin opt ore pe noapte.

Ornamente creative pentru împodobit bradul

Nu există alte sărbători cu o astfel de perioadă plină de magie și bucurie precum Crăciunul. Sărbătorile sunt mereu atât de festive pe cât le veți face voi - așa că nu așteptați să vă inunde instantaneu spiritul Crăciunului, ci începeți voi să-l creați!

Probabil cel mai bun mod de a fi inspirat de sărbători este de a decora casa și bradul de Crăciun. Și cel mai minunat lucru este să dați naștere unor ornamente personale care cine știe...vor rămâne poate din generație în generație drept amintire unică! Iată ce puteți face:

Ornamente pinguin din becuri

Capaci

Dopuri de vin

Fulgi de nea din macaroane

Poveste

Povestea șoricelului care a uitat de unde a plecat

A fost odată ca niciodată un Vrăjitor sufletist și iubit de toți cei din jurul său. Într-o zi, în timp ce se plimba prin sat, un șoricel a căzut chiar în fața lui, din ciocul unei ciori. Vrăjitorul a ridicat șoricelul și l-a hrănit cu niște orez.

Într-o altă zi, Vrăjitorul a văzut cum o pisică îl fugărea pe șoricelul salvat de el, pe ulițele satului. Speriat că șoricelul ar putea fi mâncat de pisică, Vrăjitorul l-a transformat pe șoricel într-o pisică pentru a se putea apăra singur.

Ziua următoare, își vede pisica amenințată de un tigru și imediat a transformat și pisica într-un tigru.

Sătenii știau acest lucru și au început să vorbească între ei: „Acela nu este tigrul! Este un șoricel pe care Vrăjitorul l-a transformat în tigrul. Nu are cum

să ne mănânce, nici măcar nu ne este frică de el.”

Atunci când tigrul a auzit așa ceva s-a înfuriat din cauza Vrăjitorului care îi salvase viața și se gândea: „Atâta timp cât Vrăjitorul este în viață, toată lumea va ști cine am fost de fapt...un biet șoricel!”

Atunci când Vrăjitorul l-a văzut pe tigrul cum se îndrepta spre el a înțeles imediat ce plan a pus la cale și l-a transformat pe fiorosul tigrul în șoricelul neajutorat, așa cum era când l-a găsit pe drum.

Lucruri uluitoare despre matematică

Matematica nu este doar utilă și amuzantă, este uneori de-a dreptul uluitoare. Te vei convinge în cele ce urmează.

- Babilonienii antici făceau calculele matematice în baza 60 și nu în baza 10. De aceea avem 60 de secunde într-un minut și 360 de grade într-un cerc.
- Există studii care arată că elevii care mestecă gumă obțin rezultate mai bune la testele de matematică.
- 2.520 este cel mai mic număr care se divide exact la toate numerele de la 1 la 10.
- Iată și alte operații surprinzătoare:
 $123 - 45 - 67 + 89 = 10$
 $123 + 4 - 5 + 67 - 89 = 100$
 $123 - 4 - 5 - 6 - 7 + 8 - 9 = 100$
 $1 + 23 - 4 + 5 + 6 + 78 - 9 = 100$
- Conform matematicii există 177.147 de moduri de a lega o cravată.
- În anul 1.900 toate cunoștințele despre matematică din întreaga lume puteau fi scrise în 80 de cărți. În zilele noastre ar putea fi cuprinse de cel puțin 100.000 de cărți.
- Paradox sau matematică? Poate ambele. Într-un grup de 23 de persoane, există 50% șanse ca cel puțin două dintre ele să aibă aceeași zi de naștere.
- Înmulțește 21.978 cu 4 și vei obține opusul primului număr: 87.912.
- Cu 2200 de ani în urmă, Eratostene a estimat circumferința Pământului cu ajutorul matematicii, fără ca măcar să părăsească Egiptul, iar acuratețea calculului său a fost uluitoare.
- Matematicianul Paul Erdos putea să calculeze în minte câte secunde a trăit o persoană știindu-i vârsta. Acest lucru îl făcea la doar 4 ani!
- În gimnaziu mai mult de 70% dintre eleve își exprimă interesul față de știință, tehnologie, matematică, inginerie, însă când aleg facultatea pe care vor să o urmeze, mai puțin de 0.5% dintre ele își mai păstrează opțiunea.

Morala:

Nu trebuie să uităm niciodată de unde am plecat, indiferent cât de departe am ajuns și cine suntem azi, mai ales că nu știm când vom fi nevoiți să o luăm de la capăt.

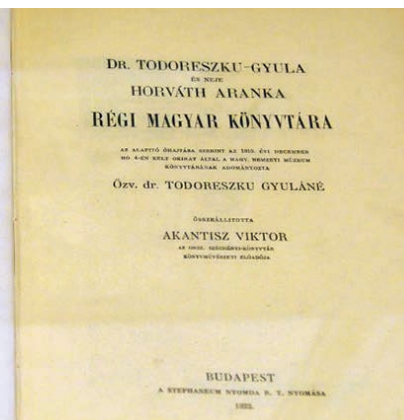
Rebus

Ziua Națională a României

1. Steagul nostru se mai numește și...
2. Albastru, galben și ... sunt culorile steagului național.
3. Ziua Națională a României se sărbătorește pe 1 ...
4. Culorile steagului României sunt: roșu, galben și ...
5. Cântec solemn de stat.
6. De Ziua Națională a României, sărbătorim marea ...
7. De Ziua Națională a României, armata organizează o ... militară

100 de ani de la moartea bibliofilului Iuliu Todorescu

În aceste zile, pe 27 noiembrie, s-au împlinit 100 de ani de la moartea renumitului bibliofil român, Iuliu Todorescu, care își doarme somnul de veci în cimitirul Kerepesi din Budapesta. El a fost unul dintre cei mai mari colecționari de cărți rare și vechi din Ungaria, care după moarte și-a donat toate cărțile valoroase bibliotecii naționale a Ungariei.

Avocatul dr. Iuliu Todorescu, născut la 16 august 1866, la Budapesta, a fost fiul lui Paul Todorescu, un comerciant din Transilvania, stabilit de tânăr la Pesta. Prima carte veche pe care i-au cumpărat-o părinții tânărului student la drept a fost o Biblie în limba germană, legată în piele. În timpul studenției deja colecționa cu ardoare cărțile rare, își cheltuia o bună parte din banii de buzunar pentru această pasiune a lui. Cu timpul a pus bazele unei biblioteci fără asemănare, deosebit de valoroasă și de aspectuoasă. Văduva sa, în conformitate cu ultima dorință a soțului, a donat Bibliotecii Széchényi colecția de cărți de o valoare inestimabilă, împreună cu mobilierul care servea pentru depozitarea lor. S-a angajat de asemenea să plătească toate cheltuielile legate de restaurarea și legarea cărților. Ca urmare, după moartea sa, Iuliu Todorescu a fost numit consilier ministerial și di-

rector onorific al Muzeului Național, care era însărcinat pe atunci cu gestiunea Bibliotecii Széchényi.

A suportat cu greu războiul și starea de după război, din cauza situației și minții i s-a tulburat. A murit la 27 noiembrie 1919.

A locuit cu părinții până a sfârșitul vieții, într-o casă de pe strada Népszínház, numărul 36. Tatăl său, Paul Todorescu era de asemenea un membru foarte activ al comunității românești din Pesta.

Văduva a întocmit un catalog de aproape o sută de pagini cu cărțile din colecția donată bibliotecii, care cuprinde 632 de tomuri înregistrate în primul volum al „Vechii biblioteci ungurești” și peste 530 de tomuri din vechile cărți în limbi străine tipărite în Ungaria. Printre acestea sunt foarte multe cărți românești. După contele Széchényi Ferenc și contele Apponyi Sándor, Iuliu Todorescu, cu cele 1247 de volume din fondul său, este al treilea mare donator al Bibliotecii Naționale Széchényi.

Iuliu Todorescu a fost înmormântat în cimitirul Kerepesi, lângă părinții și cei doi frați ai săi, decedați la vârstă fragedă. Pe piatra funerară se poate citi: „Faptele-i slăvesc numele, strălucind peste veacuri”.

E.Ș.

Povești în imagini

Fotografii din colecția lui Mihai Bihari

Bucuria iernii, tăierea porcului în familia lui Mihai Bihari, în anii 1960

(Urmare din pagina a 3-a)

O mână întinsă și o șansă istorică (2)

Maria Gurzău Czeglédi: – Petru familiile de români de atunci era un lucru firesc să-și înscrie copiii aici, la liceul românesc. Eu predau la această școală din 1980, și așa am simțit că, alături de foștii mei profesori și de colegi, pentru noi a fost un lucru absolut firesc că suntem de naționalitate română. După 1989, a venit un nou val de români și din România, iar astfel s-a schimbat cumva și componența elevilor școlii. La început ei soseau din satele noastre, de la Cenad până la Pocei, de fapt și azi vin la liceu copii din aceste școli, mai ales din cele bilingve, dar de atunci sunt și foarte multe căsătorii mixte. Unii părinți cu rădăcini românești și intelectuali maghiari din oraș își înscriu copiii cu mare dragoste la noi. Asistăm la o renaștere a descoperirii rădăcinilor. Cred că, în ultimii cinci ani, de aceea s-a ridicat numărul elevilor cu 140 de copii, astăzi având înscriși 447 de elevi. Cu toții devin bilingvi și ne străduim, cu diferite metode, să predăm pe grupe, în funcție de cunoștințele de limbă ale elevilor. Avem începători, avansați și avem tineri cu care putem participa și la olimpiade, dar avem câțiva tineri și din România, de aici din apropierea orașului Julia. Mulți din oraș zic că e foarte bine să-și înscrie aici copiii, odată pentru că liceul are o atmosferă familiară, elevii își continuă studiile într-un număr foarte frumos la diferite universități, și nu numai pentru că sunt admiși la aceste universități din Ungaria, dar primim burse și din partea statului român. În ultimii 20 de ani, peste 100 de tineri au fost formați în România. Mulți dintre ei se reîntorc aici, în mediul nostru, iar foștii noștri elevi, în proporție de 98% își înscriu copiii la noi. Avem mai multe familii ai căror membri de patru generații studiază în băncile liceului românesc.

– Vreau să îl întreb pe domnul director, dacă ar fi acceptat provocarea, dacă i-ar fi plăcut să fie director într-o perioadă mai deschisă a societății? De fapt, ați prins cam zece ani de o lume mai deschisă, dar această lume a oferit mai multe posibilități după ce ați plecat.

Ion Budai: – Sigur. Mă gândesc că atunci, când au început să apară pe aici, la diferite evenimente, ambasadorii României de la Budapesta, puneam problema burselor din România. Prima generație, deci elevii care au absolvit în 1953, au avut posibilitate să studieze unde au vrut, să se prezinte fără examen de admitere, cum era atunci. Câțiva s-au înscris la petrol și gaze, la medicină... Bine, mulți au fugit acasă după aia, pentru că nu au suportat condițiile de atunci, oferite de România. Dar totuși, s-a putut merge. Apoi, multă vreme nu s-a mai putut merge la studii în România. Asta a fost prima clasă care a avut șansa de a pleca în România și gata. Apoi, totdeauna am pus problema, de ce nu se mai deschid porțile, să plece cine vrea în România. După nu știu câți ani am primit două locuri. Primul era ocupat de fostul jurnalist, Ștefan Frătean. Apoi am mai primit

trei locuri, după care nu s-au mai oferit burse în România. Sigur, acum este altceva, te înscrii la orice facultate din România.

– Încotro liceul românesc? Există noi provocări la care trebuie să răspundeți, sau apele sunt liniștite și puteți calcula viitorul?

Maria Gurzău Czeglédi: – Eu am toată încrederea în viitorul acestui liceu. Nu numai pentru faptul că vin așa de mulți tineri și se înscriu aici, ci și pentru că și limba română, și această cultură își are prestigiul. La noi se pune mare accent și pe alte limbi, pe predarea limbilor străine.

Ion Budai: – Este o sursă foarte importantă pătura acelor foști elevi ai noștri, care au devenit părinți, și sunt conștienți de ceea ce sunt, și își trimit copiii la liceu. Pe lângă aceasta, din diferite motive, tot mai mulți din România, din localitățile apropiate vin încoace. Aceste două surse le consider eu foarte importante pentru viitorul liceului românesc.

Cum am putea încheia aceste rânduri dedicate celor șapte decenii de existență a Liceului Românesc din Julia? Poate gândurile unui material televizat, realizat cu ani buni în urmă sunt valabile și astăzi. Liceul Bălcescu, în cei 70 de ani de activitate, a educat și a instruit, a pus bazele cunoștințelor de cultură generală și de cultură românească, a format viața a sute de elevi. Generații, mentalități, orientări profesionale diferite. Oameni pe care profesia, familia, soarta i-a împrăștiat prin toate colțurile țării. Însă ceea ce îi adună astăzi la un loc pe absolvenții Liceului Bălcescu este faptul că, fără îndoială, toți simt în adâncul inimilor lor că, intrând pe ușile larg deschise, au ajuns cu toții ACASĂ. Și pentru noi toți, ACASĂ înseamnă acele vremuri fericite ale adolescenței, ale începutului drumului nostru omenesc, ale primei iubiri, ale minunațiilor și veșnic tinerilor ANI DE LICEU!

Tiberiu Boca

(Transcrierea emisiunii Ecranul Nostru, difuzată pe 25 septembrie 2019, de postul public de televiziune Duna TV)

Carte de rețete din Transilvania: „Bucate de prin sate”

În vara acestui an, cu ocazia festivalului de gastronomie la sat Imbold Nativ, organizat în patru sate din Transilvania: Viscri, Saschiz, Meșendorf și Criț, a apărut o mică carte de rețete din Transilvania, „Bucate de prin sate”.

Cărticica adună povești, gusturi și obiceiuri uitate și este un fel de a arăta că mâncarea nu este doar hrană, ci și ritual, că gătitul ar trebui mereu precedat de buna intenție a folosirii ingredientelor. Bucuria mâncatului și respectul pentru fiecare îmbucătură sunt date de echilibrul datorat naturii și atenției pentru redescoperirea ingredientelor simple, locale.

„Bucate de prin sate” descoperă, susține, documentează și reinterpretează rețete vechi și promovează restaurante și bucătari

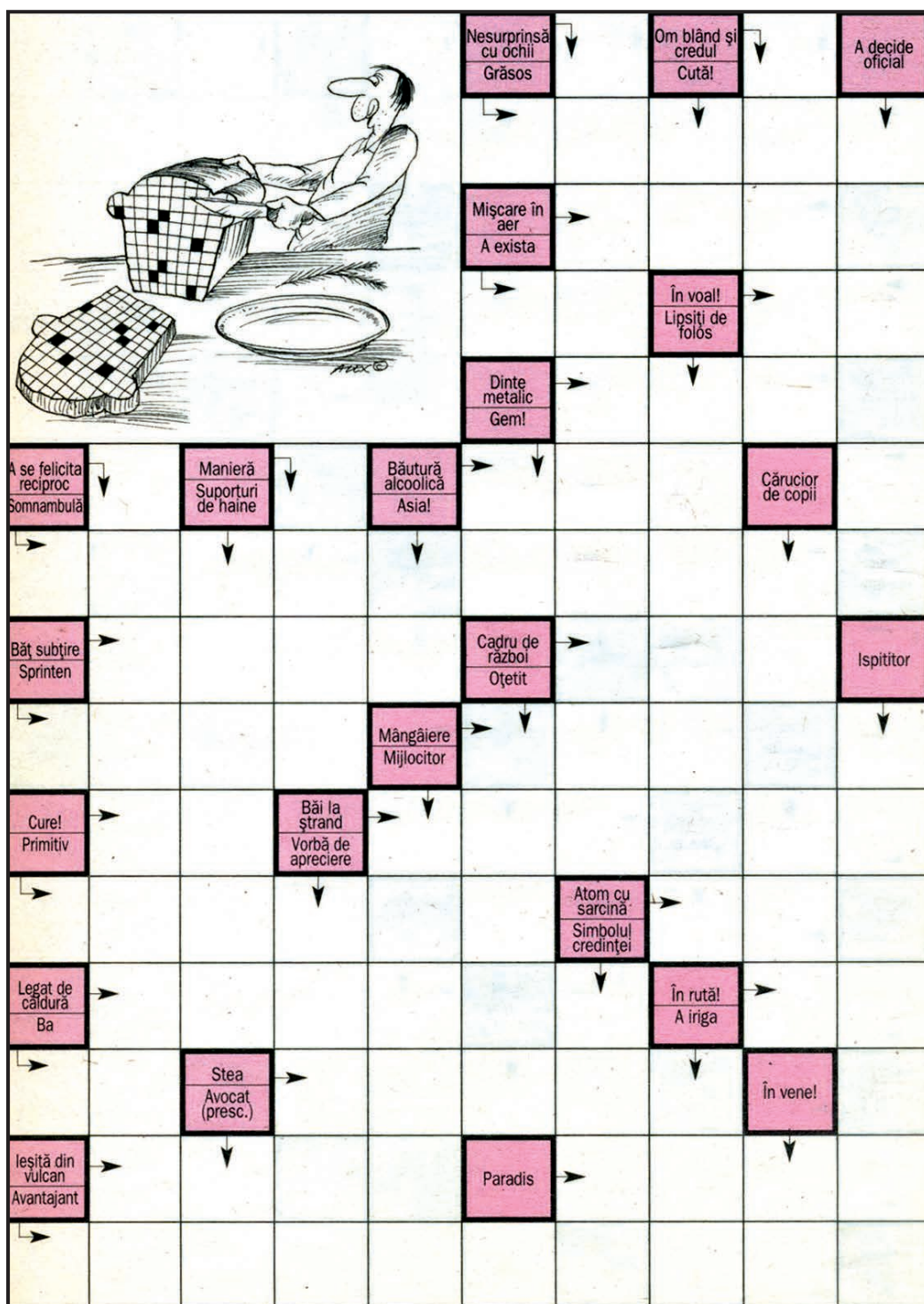
responsabili, care respectă principiile Slow Food: sănătos, curat, corect. Câteva dintre secretele gastronomiei transilvănene vor fi descoperite în bucătărie la prepararea a 24 de rețete printre care: Întinsură din zer, caș și burduf cu pită de mălai (Oana Irina Coantă), Cartofii ciobanului răzaliți cu cârnați de casă copti (Mara-Elena Oană) sau Ciorbă săsească de mere (Mama Gerda).

„Bucate de prin sate” a fost ilustrată de artistul Andrei Argaetic și conține referințe despre plante arhaice, folosite în trecut în gastronomia transilvăneană – un material semnat de Mona Petre de la Ierburi Uitate.

Festivalul Imbold Nativ este primul demers gastronomic coordonat simultan de Asociația Imbold în patru sate din Transilvania (Viscri, Criț, Meșendorf și Saschiz) și implementat de membrii comunităților locale. Obiectivul principal este descoperirea și promovarea gastronomiei locale ca formă a patrimoniului imaterial, factor de identitate locală și națională și catalizator pentru turismul sustenabil.

Integramă

REAȚII

Glume

După un oribil accident rutier, întreaga echipă de fotbal a României, care se afla într-un autocar, ajunge în fața porții Raiului.

– Doamne, zice Sfântul Petru, eu zic să-i primim pe toți.
– Eu cred că glumești, i-am auzit mereu înjurând.
– Au înjurat, Doamne, dar nu au bătut niciodată pe nimeni.

– Marie, tu crezi în reîncarnare?
– Da, loane.
– Adică, eu după ce mor m-aș putea reîncarna într-un bou?
– Nu, loane... nu se poate de două ori la rând...

Doi prieteni filozofează:
– Se știe că o țigară fumată scurtează viața cu 2 ore.
– O sticlă de bere băută scurtează viața cu 3 ore.
– Dar recordul absolut îl deține o zi de muncă – ea scurtează viața unui om cu 8 ore.

– Iubito, ești ca heroina pentru mine!
– Vai, ți-am provocat dependență?
– Nu! Mi-ai distrus viața!

Azi, când am ajuns acasă, nu mi-a venit să cred ce am auzit de la nevastă-mea: că fiul meu de cinci ani nu e, de fapt, al meu! Am fost distrus! Ea mi-a spus că, altădată, să fiu mai atent pe cine iau de la școală!

– Domnule doctor, întreabă pacienta, acum, când există o literatură medicală atât de bogată, ce nevoie mai este de medici?
– Pentru ca să nu muriți cumva din cauza unei greșeli de tipar...

Se duce Ștrul la rabin și îi spune:
– Rabi, s-a întâmplat ceva îngrozitor. S-au deschis două supermarketuri lângă magazinașul meu. Unul la stânga și unul la dreapta. Ce aș putea face?
– Nici o problemă, zice rabinul, scrie cu litere mari pe ușa magazinului tău „Intrare”!

Dezlegarea integralei din numărul anterior

Trucuri: C; L; BOBOC; MOTA; APROD; UH; R; F; A; OTOVA; SUFRAGETE; ROSIOR; SM; STRICA; ATU; UM; IRONIC; SNOP; ELICE; OLAC; AN; Z; DA; TRON; TI; SCRIJELIT; PERUCA; ACE.

Dezlegarea acestei integrale o găsiți în numărul următor!

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Expoziție

„Arta de a dăru:
Picasso, Matisse, Dali, Klimt”
la Oradea

La Muzeul orașului Oradea-Complex Cultural a fost vernisată, pe 7 noiembrie, expoziția de grafică și litografii semnate de Picasso, Matisse, Dali și Klimt. Evenimentul a fost considerat de presă și specialiști drept expoziția anului în România.

Muzeul Național Brukenthal din Sibiu, împreună cu Colecția avocatului George Șerban din București, Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu și Asociația culturală pictor Octavian Smigelschi, a realizat sub curatoriul lui Alexandru Constantin Chituță o premieră și a pus la punct o expoziție inedită cu lucrări de grafică și litografii, unele dintre ele valorând mii de euro. Aceasta pentru că sunt semnate de Picasso, Matisse, Dali sau Klimt.

Expoziția cuprinde nuduri semnate de Henri Matisse din seria „Blue”, nuduri și studii semnate de Gustav Klimt, șase lucrări semnate de Salvador Dali și lucrări de Pablo Picasso, multe dintre ele din Suita Vollard, realizate în perioada 1930–1937. „Colecția mea de grafică europeană cuprinde câteva sute de lucrări, gravură, litografie, desen, începând cu secolul XV, până la sfârșitul secolului XX. Aveți în această expoziție expresia unei pasiuni a unui om îndrăgostit de grafică europeană”, a spus colecționarul George Șerban la vernisajul de la Sibiu.

Colecționarul George Șerban este un avocat de profesie, care investește cu pasiune în artă și are o colecție impresionantă de grafică europeană, artă românească, dar și de stampe japoneze, care în prezent a ajuns la 1.700 de exemplare, fiind cea mai mare colecție de stampe japoneze din România.

Expoziția „Arta de a dăru: Picasso, Matisse, Dali, Klimt” poate fi vizitată la Muzeul orașului Oradea, etajul I, până în 15 ianuarie 2020.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

2 DECEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

3 DECEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Leacuri și credințe / Gabriela Rusu Păsărin 17.30: La ceas de taină / Radio România 17.55: Încheiere

4 DECEMBRIE (Szabó Zsolt)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

5 DECEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

6 DECEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României / Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Galeria interpreților de muzică populară / Radio România 17.55: Încheiere

7 DECEMBRIE (Szabó Zsolt)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.25: Reportaje, interviuri 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor, realizată de Daniela Băcilă / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

8 DECEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

GENEROZITATE

s. f. Calitatea omului generos; mărinimie; dărnicie, munificență. – Din fr. *générosité*.

UMOR

ecranul
nostru

miercuri, 4 decembrie, Duna TV 07.20

miercuri, 4 decembrie, Duna World, ora 13.50

Poate pare incredibil, dar din anii 1950, aproape o sută de tineri din Micherechi s-au făcut medici, în ciuda faptului că lumea rurală de atunci nu era cea mai prielnică pentru încurajarea tinerilor studioși. Fenomenul a stârnit interesul multora, iar în îngrijirea Editurii NOI, pe 7 decembrie, va fi lansată o carte despre medicii cu rădăcini micherechene. Cu ajutorul unui film realizat anul trecut îl veți cunoaște pe primul micherechean, care a devenit medic. Dr. Ioan Cozma a plecat din satul său natal, la începutul anilor '50, și printr-o întâmplare a ajuns la Hódmezővásárhely, unde lucrează și în zilele noastre de 60 de ani. Doctorul Cozma a tratat mai multe generații de copii, iar astăzi, mulți dintre ei îl opresc pe stradă pentru a-l saluta sau a-i strânge mâna.

Realizator: **Tiberiu Boca**

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Vicepreședinte: Alexandru Finna

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: szeged@icr.ro

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
și Primăria Comunei Micherechi
invită toți cei interesați
la lansarea volumului

„Méhkeréki gyökerű gyógyítók / Medici cu rădăcini în Micherechi”

7 decembrie 2019,
sâmbătă
ora 15.00

Casa de Cultură Gheorghe Dulău, Micherechi

**FOAIA
românească**

29 noiembrie

2019

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Becan. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2019: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Cancelaria Primului Ministru (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).